

Antoine Dujardin, architect van de Belle Epoque

OOSTENDE — Wie door Oostende wandelt, wordt ongetwijfeld getroffen door de aanwezigheid van prachtige oude villa's. Enkele dateren van rond de eeuwwisseling, de glorieusheid van de stad. Norbert Hostyn, kunsthistoricus en conservator van drie Oostendse musea — Museum voor Schone Kunsten, Ensormuseum en Heemkundig Museum — maakte enkele jaren terug studies over architecten die in die periode in Oostende werkten. Antoine Dujardin was één van hen. Hostyn omschrijft Dujardin als een typische architect van de Oostende Belle Epoque.

Antoine Dujardin werd in Luik geboren op 29 april 1848. In Oostende woonde hij jaren in het huis nummer 119 aan de Van Iseghemlaan. „Dujardin was reeds in 1885 werkzaam in Oostende. In dat jaar exposeerde hij een maquette en de plannen van een villa in aanbouw op de zeedijk. Dujardin heeft een typische vormtaal. Zo gebruikt hij systematisch een afwisseling van donkere en lichte natuursteenbanden in

Het hoekhuis op de westhelling van het Kursaal en de Van Iseghemlaan, een ander pronkstuk van de Oostendse architect. (Foto VEO)

de gevelpartijen. Zijn voorkeur ging duidelijk uit naar natuursteen voor de gevels”, meent Hostyn.

Villa's

Van de villa's die nog te zien

zijn staan er drie op de zeedijk, Albert I-promenade met de nummers 83, 84 en 88. „De villa Yvonne (83) en de villa Simonne (84) vormen boeiend vergelijkingsmateriaal omdat ze naast elkaar staan.

Men merkt hoe beide villa's op een sobere renaissance-vormtaal teruggaan en toch zo verschillend zijn: zo gaat de topgevel van villa Simonne terug op die van het Antwerpse stadhuis (Florisstijl), terwijl

die van villa Yvonne door zijn cirkelmotieven meer aansluit bij Duitse voorbeelden. De vensters van beide villa's werden verschillend afgedekt. Nummer 83 kreeg ronde korfbogen, nummer 84 platte afdekkingen”, schetst Norbert Hostyn.

„Dujardin trok zijn villa's op in een academische mengstijl, waarin de beste elementen van Italiaanse, Duitse en Vlaamse renaissance en Napoleon III-stijl tot een heel eigen bouwkundige taal waren verwerkt.”

Een andere schepping van Dujardin is het hoekhuis op de Westhelling van het Kursaal en de Van Iseghemlaan, dat dateert van 1883. „In een zeer dynamische façade liet de bouwmeester Italiaanse architectuurelementen een grote rol spelen bij het vertikaal oplossen van het gevelbeeld. Andere elementen, zoals de kroonlijst (dakgoot) werken dan weer horizontaliserend. De drie hoekfrontons op de vensters en de koepelachtige bekroning van het hoekgedeelte neutraliseren dit effect dan weer”, meent Hostyn.

De benedenverdieping van het huis werd omgevormd tot een modern café. De naam „La

Belle Epoque” verwijst naar de glorieusheid van het huis.

Kultuur

Antoine Dujardin was tijdgenoot van James Ensor en Emile Spilliaert. „Met hen stichtte Dujardin in januari 1894 de „Cercle des Beaux Arts”. Ook Henri Permeke en Jean Gobin waren lid van de kring.”

„Dujardin was voorzitter, Ensor vice-voorzitter en Spilliaert sekretaris van het comité dat hun eerste salon organiseerde. Voor hun eerste expositie, in de zomer van 1894, stond de bekende notaris Delboulle een perceel grond af dicht bij het Kursaal.

Daarop bouwde men volgens de plannen van Dujardin een tentoonstellingspaviljoen. Het gebouwtje dat al gauw „bonbondoos” werd genoemd, kreeg in de binnen- en buitenlandse vakpers unaniem lof. Op 17 juli 1894 feliciteerde Leopold II Dujardin persoonlijk met de konstruktie”. (ATG)

■ Literatuur: diverse bijdragen van Norbert Hostyn in Heemkundig tijdschrift De Plate, 1976-1980: Bouwmeesters van Oostendse Belle Epoque.

De villa's Yvonne en Simonne op de Albert I-promenade
nr. 83 en nr. 84, allebei realisaties van Antoine Dujardin.

(Foto VEO)